

rede — efter min Opfattelse ogsaa overlevede — Forhold og bragte dem mere i Samklang med den nulevende Befolknings Opfattelse. I 1893, da man i Norge gennemførte den Ordning, som jeg har tilladt mig at foreslaa nu næsten en Menneskealder senere, var der i det danske Venstre stor Sympati for den norske Beslutning. Sagen havde i Norge akkurat samme Forløb som her. Den rejstes formelt set paa en lidt anden Maade, idet den rejstes ikke ved et Regeringsforslag, men ved et Forslag af Medlemmer af det daværende Storting, hvoriblandt fremtrædende Personligheder indenfor Venstre, som ogsaa hernede har et betydende Navn. Jeg skal saaledes blot nævne, at blandt Forslagsstillerne var Viggo Ulmann, som var overmaade vel kendt hernede, Gunnar Knudsen og Christian Michelsen, den senere saa berømte Statsminister. Disse fremsatte alle Forslaget ud fra samme Befragtning som den, jeg har lagt til Grund for min Opfattelse, at efter at Retsplejereformen var gennemført — Norge gennemførte den jo i 90erne —, og efter at Aktionsmyndigheden, Amtmændenes eneste udelukkende juridiske Embedsbeføjelse, derved ikke længere var henlagt under dem, var det naturligt at overveje, om Amtmandsembødernes væsentlig administrative Karakter nu var en saadan, at det var forsvarligt fremdeles at lade juridisk Embedseksamen være en afgørende Betingelse for at kunne beklæde dem. Og de var alle af den Opfattelse, at dette kunde ikke siges. Sagen blev let gennemført i Norge, og i det Storting, som gennemførte den, sad foruden de Venstremænd, jeg har nævnt — og jeg nævner selvfølgelig kun saadanne, hvis Stilling er kendt hernede —, som Rektor Horst, den senere Udenrigsminister Løvland, Arvesen og Utheim. Ministeriet, som den Gang sad, var det historisk bekendte Ministerium Steen, der rummede Mænd som Blehr, Qvam, Wexelsen og Berner, og Indenrigsministeren, under hvem Forslaget gennemførtes, var Wollert Konow fra Hedemarken. Lovforslaget mødte den Gang Modstand fra de gamle konservative Jurister, der talte saa fremragende juridiske Personligheder som Emil Stang, Schweigaard, Birch-Reichenwald, Jacob Stang og Roll med fuld Anerkendelse af det ærede juridiske Medlem af det konservative Folkeparti, Professor Axel Møller, og hans betydelige juridiske Indsigt maa jeg dog sige, at hans Navn ikke i nogen Henseende kommer op paa Højde med de Juristers fra konser-

vativ Side i Norge, som jeg her har tilladt mig at nævne. Jeg maa derfor i høj Grad beundre den Indflydelse, som Professor Axel Møller har kunnet øve her, thi medens de fremtrædende Indehavere af de største juridiske Navne i Norge ikke havde den fjerneste Indflydelse paa Venstres Opfattelse i denne Sag, har det ærede 6te Medlem for Københavns Amt derimod haft Held til at faa samlet hele Venstre om sin Opfattelse. Ogsaa i Norge blev der den Gang fra det juridiske Fakultet fremsat en indtrængende Advarsel imod at gøre Adgangen til Amtmandsembøderne uafhængig af juridisk Embedseksamen. Den findes ikke i det norske Stortings trykte Papirer, men jeg formoder, at den har haft et nogenlunde lignende Indhold som den Adresse fra det juridiske Fakultets samtlige Medlemmer, som jeg tillader mig at tro, at det ærede Medlem har fremskaffet og faaet sine Kolleger til at underskrive.

Denne Skrivelse, som jeg et Øjeblik skal beskæftige mig med, fremdrager, saa vidt jeg kan skønne, alle de Spørgsmaal, hvor overhovedet den juridiske Uddannelse kan komme i Betragtning. Den beskæftiger sig aldeles ikke med hele den væsentlige og store Del af Amtmændenes Administration, hvor Kendskab til saadanne Love som Skattelove, Næringslove, Kommunallove o. s. v. særlig kommer i Betragtning, i alt Fald er det kun ganske flygtigt, at dette berøres. Det har vel sin Grund deri, at den juridiske Embedseksamen aldeles ikke skaffer sine Indehavere nogen Indsigt i denne specielle Lovgivning, som Amtmændene i ganske særlig Grad kommer i Berøring med. Fra de juridiske Eksamensbord gaar man ud i Livet uden et mere end ganske flygtigt Oversigtskendskab til denne Lovgivning, og det Kendskab, man skal have dertil, maa man erhverve sig paa anden Maade end ved den juridiske Eksamen, man maa erhverve sig den ved sin Befatning med disse Forhold ude i Livet, og Befatningen hermed og Kendskabet hertil kan erhverves lige saa vel af den, som ikke har faaet juridisk Uddannelse, men har beskæftiget sig med disse Forhold i det praktiske Liv, som af den, der kommer fra det juridiske Eksamensbord. Altsaa, det juridiske Fakultets Betragtninger knytter sig til alle de Spørgsmaal, hvor det juridiske Fakultet har ment, at der var en Tilknytning til dens juridiske Embedseksamen og til dens særlige Jura. Men naar man gennemser, hvad det juridiske Fakultet i denne Henseende har udtalt, forekommer det